

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Arsenio & brachio eius, quod amputatum ferebatur, & quòd cum post
accusationem Athanasius innocens inueniretur, accusatores eius in fugam
se coniecerunt, quodq[ue] in secunda Athanasij ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

lium, id temporis Antiochiæ Syria commorantem literas dedit, vt eos, qui in crimen vocati essent, sistendos curaret: causam cognosceret: criminis conuictos, supplicio afficeret. Misit eo Eusebium & Theognidem, vt coram illis de Athanasio iudicium fieret. Iste, vt intellexerat se à Censore accersitum, mittit in Aegyptum quæsitum Arsenium. Acceperat enim illum in occulto latitare. Eum verò locum subinde commutantem comprehendere non poterat. Interea loci Imperator iudicium, quod de Athanasio coram Censore fieret, tali de causa sustulit.

Concilium Episcoporum ad templum, quod Ierosolymis ædificauerat, consecrandum conuocat. Episcopis autem, qui erant antea Tyri coacti, mandatum dedit Imperator, vt iudicium de Athanasio obiter exercerent, quo ibi contentione prorsus iam ante è medio sublata, maiorem cum animorum tranquillitate festum consecrandæ Ecclesiæ celebrarent, eamque Deo dedicarent. Trigesimus iam agebatur annus regni Constantini. Tyrum Episcopi numero sexaginta Dionysii viri consularis accersitu aduentauerant. Macarius presbyter Alexandria vinculis ferreis constrictus, à militibus eo adductus est. Athanasius autem Tyrum accedere noluit, non tam criminæ obiecta veritus (nullius enim eorum, quæ ipsi erant illata, conscius fuit) quam admodum reformidans, ne quid illic noui contra Concilii Nicæni decreta decideretur. Sed quoniam minaces literæ Imperatoris eius animo non parum timoris iniecerant (ad illum namque scripserat, si non sua sponte vellet accedere, vi eo deductum fore) ad Concilium aduentat necessario.

De Arsenio & brachio eius, quod amputatum ferebatur, & quòd cum post accusationem Athanasius innocens inueniretur, accusatores eius in fugam se coniecerunt, quodq; in secunda Athanasij criminatione, cum defensionem eius episcopi non admitterent, ipse ad Imperatorem recurrebat, cum tamen Synodus nihilominus de deponendo illo sententiam tulerat.

FActum est diuina prouidentia, vt Arsenius etiam Tyrū aduentaret. Nam neglectis mandatis, quę calūniatores, qui ei pecunias largiti fuerant, dedissent, ex occulto ad res, quę ibi gererentur, cognoscendas accedit. Euenit, vt famuli Archelai, viri consularis, in taberna ex quorūdam sermone intelligerent, Arsenium, quem rumor erat interfec- tum fuisse, illic in hominis cuiusdam œdibus clam delite- scere. Quę cum accepissent, eosq; qui narrabant, diligenter notaissent, ea quę audiuerant, ad dominum suum referunt. Ille extemplo, omni abiecta cunctatione, hominem conqui- rit, conquistum inuenit, inuentum in loco tuto concludit. Athanasio significat, vt bono animo sit. Viuum enim Arse- nium eo aduentasse. Arsenius igitur compræhensus, negat se esse, qui erat. Verū Paulus, Tyri episcopus, qui eū iam olim cognouerat, perspicuē Arsenium esse conuincit. His rebus diuina prouidentia rite, commodeq; constitutis, A- thanasius non multo post à Concilio accersitur. Quo præ- sente, Calumniatores manum in medium afferunt: crimē il- li obiectant. Ille causam suam agit sapiēter. Nam tum alios qui aderant, tum ipsos accusatores rogat, si qui eorum forte Arsenium noscerent. Cum pleriq; se eum noscere respon- derēt Arsenium, manibus subter Pallium occultatis, intro- ducendum curat. Tum ab illis denuo sciscitatur: Estne hic Arsenius, qui manum amiserit? vnde ex illis qui aderant, so- lum exceptis iis, qui norant, vnde manus esset amputata, A- lij propter incredibilem rei euentum obstupuerunt: Alij ma- num Arsenio reuera deesse putauerunt: expectaruntque a- liam rationem ab Athanasio allatā fore, qua se defenderet. At ille pallio Arsenij retro paululum depulso, ex altero la- tere hominis manum ostendit. Rursus. Cum quidam ad- huc suspicarentur, eum altera manu orbatum, Primo Atha- nasius aliquantulum se retrahens, illorum animos suspen- sos reddidit. Deinde absque mora, altera pallij parte retro depulsa, alteram Arsenii manum ostendit: sicq; eos, qui ad- erant, affatur. Arsenius, vt videtis, duas manus habere cer- nitur: Locum autem vnde tertia amputata sit, accusatores nobis,

nobis, quæso, commonstrent. His rebus hoc modo de Arsenio confectis, qui dolum contexuerant, non habebant, quo se verterent. Achaab, qui alio nomine Iannes appellatus erat, accusator Athanasii foro iudiciali elapsus, in ipso tumultu clam se fugæ mandavit. Hoc pacto Athanasius, istam accusationem, nulla exceptione usus, euitavit. Nam non dubitavit, quin sola Arsenii vita ita stupore esset calumniatores oppressura, ut profus succumberent. Verum in calumniis contra Macarium illatis diluendis, exceptionibus, quas leges præscribunt, usus est. Ac primum. Eusebius cum suis ut hostes reijcit: non debere iudicium ab aduersario exerceri ait. Deinde ostendi postulat, utrum Ischyas accusator presbyteri gradum, ac dignitatem (nam ita in accusatione scriptum erat) verè obtinuisset. At à iudicibus istarum rerum nulla cura ducitur: Lis intenditur Macario. Verum cum accusatorum vires fere languescerent, causæ cognitio differtur: eo quidem concilio, ut certi homines in Mareotem proficiscerentur, inq; eo loco, de rebus controuersis disceptarent. Athanasius autem, ut primum eos, quos reiecerat, missos vidit (mittebantur quidè Theognis, Maris, Theodorus, Macedonius, Valens, Vrsacius,) clamat causam fallacis, & dolo malo agi: Iniquum enim esse, ut Macarius presbyter in vinculis teneretur constrictus, eius autem accusator cum iudicibus illi omnino infestis versaretur: idq; non alia de causa, quàm ut ex vna parte solum rerum in iudicio agendarum commentarii conficerentur. Cùm ista vociferatus fuisset Athanasius, & tum concilium conuocatum, tum Dionysium consularem esset contestatus, nemoq; esset, qui illi animum attenderet, se clam inde subduxit. Qui autem in Mareotem missi erant, ex vna parte solum commentarios conficiunt, earum rerum, quas accusator retulerat, quasi reuera gestæ fuissent. Vbi Athanasius inde profectus, recta ad Imperatorem se contulerat, primum à concilio indicta causa condemnatur. Deinde simul atque ea, quæ in Mareote gestæ erant, cum his vna concurrerant abdicatio illi decernitur: multa probra in causis abdicacionis referendis contumeliosè obijciuntur. De calumniatoribus, quo pacto inuidia adducti, illum falso accusauissent, turpiterq; essent conuicti, penitus filetur. Arsenius,

SOCRATIS HISTORIAE

nus, qui è medio dicebatur sublatus, ab illis recipitur. Qui quidem antea Episcopus sectæ Melitianæ fuit: at iam tum Athanasii abdicationi, vt Episcopus Hypsepolitano- rum subscripsit. Et quod dictu est prope incredibile, cui ab Athanasio ferebatur illata mors, hic viuus Athanasium abdicat.

*Quomodo Synodus relicto Tyro Hierosolyma com-
migrauerit, vbi noua Hierusalem encenijs cele-
bratis, Arii fautores in communionem admi-
serint, quodq; Imperator, Synodum ad se accer-
sendam per Epistolam curauit, vt ipse qua A-
thanasio obiecerentur, accuratius examinaret.*

CAP. XXII.

POST has res gestas, extemplo literæ Imperatoris af- feruntur, quæ significabant, vt concilium maturè se Ie- rosolymam reciperet. Itaque Episcopi nulla interpo- sita mora, Tyro Hierosolymam propere iter faciunt. So- lemne festum ob locorum illorum consecrationem cele- bratur. Arius, cum suis in ecclesiam recipitur. Nam di- cebatur ab Episcopis, se in ea re literis Imperatoris obtem- perasse, quibus illis significauerat se fidem Arii, & Eusoiij penitus perspectam habere. Quinetiam ab Episcopis literæ Ecclesiæ Alexandriae dabantur, vt omni inuidiæ flamma extincta res suas pacatè & tranquillè administra- ret. Referebatur item Arium erroris sui se pœnituisse, veritatem agnouisse, de cætero Ecclesiæ velle adhærere: & propterea ab ipsis meritò receptum esse: Athanasium au- tem communi consensu relegatum. De eisdem rebus e- tiam ipsum Imperatorem certiozem faciunt. Dum hæc ab Episcopis geruntur, continuò aliæ literæ ab Imperato- re ad illos missæ erant, quibus significabatur, Athanasium ad ipsum Imperatorem confugisse: illosq; eius causa Con- stantinopolim debere accedere necessario. Literæ Impera- toris quæ missæ erant, sic se habent,

Victor